

Cena We Francji - en France 40 d. Prix W Belgii - en Belgique 60 d. Przedstawicielstwa - Agences... Na Paryżu i Okręg Paryżski: Pour Paris et la Région Parisienne: St. KROTKIEWSKI, 68, Bd de Strasbourg, PARIS (X).

Narodowiec

Niezależny dziennik demokratyczny dla obrony społecznych i kulturalnych interesów Wychodźstwa. Quotidien démocratique pour la défense des intérêts sociaux et culturels de l'immigration polonaise. Journal d'information indépendant.

Założ. w r. 1909. „Niech żywi nie tracą nadziei i przed Narodem niosą oświaty kaganiec”. (Juljusz Słowacki) Fondé en 1909. Wszelkie listy do Redakcji, Administracji lub Drukarni adresować należy: „NARODOWIEC” wysłany oddzielnie z wyjątkiem niedziel i świąt. „NARODOWIEC” parait tous les jours sauf les dimanches et les fêtes.

Rok XXX. Wtorek, 3-go lutego 1938. - LENS (P. de C.) - Mardi, le 3 Février 1938. Nr. 32.

Go słysząc nowego w sporcie? Skład „Polski Zachodniej” na spotkania w Lille i Lens. Walka w lidze polskiej o prowadzenie w tabeli. Kto jeszcze pozostał w grach o Puchar Francji. Ciepła dola polskich bokserów-emigrantów na ringach paryskich. (Szczegółowe wiadomości sportowe na str. 3-ciej dzisiejszego wydania.)

Polska a Liga Narodów.

O Gdańsku mówić z Ligą czy z III. Rzeszą?

(Korespondencja własna „Narodowca”).

Warszawa w lutym. Setne zebranie Rady Ligi Narodów, od roku 1920, rozpoczęło swe obrady posiedzeniem z 27-go stycznia r. b., w okolicznościach, nadających mu szczególne znaczenie.

Państwa trójkątne Berlin - Rzym - Tokio, związawszy się ostatecznie układem z 6-go listopada r. ub., wypowiedziały wojnę Lidze Narodów. Jak Japonia w marcu 1933 i Niemcy w październiku 1933, tak i Włochy wystąpiły z Ligi Narodów 11-go grudnia 1937. Nazajutrz rząd Rzeszy w gromkim obwieszczeniu oświadczył, że Niemcy nigdy nie wrócą do Ligi, która musi przestać.

Państwa, należące do Ligi, z Anglią i Francją na czele, nie okazały skłonności ku tańczeniu, jak Niemcy zagrają. Nie stało się to bez dokładnego namysłu. Wielką rozprawą w Izbie Gmin z 21-go grudnia r. ub. po uderzeniu niemiecko - włoskim, wykazała stanowczo jedynolubność na rzecz podparcia Ligi. Zgodnie z tym stanem rzeczy rząd brytyjski, na posiedzeniu z 24-go stycznia r. b., dał p. Eden'owi, na wyzwanie do Genewy, wytyczne w tym duchu. W przeddzień przez Paryż, 25-go stycznia r. b., porozumiał się p. Eden z pp. Chautemps'em i Delbos'em. W Genewie, 26-go i 27-go przed południem, przeprowadził obaj mistrzowie pp. Eden i Delbos, narady z innymi członkami Rady. Oni też obaj, 27-go ub. m., na popołudniowym pierwszym posiedzeniu Rady, oświadczyli się stanowczo za utrzymaniem i podtrzymaniem Ligi Narodów, co pozostało wytycznym dalszej rozprawy setnego zebrania.

P. min. spraw zagr. plk. Beck miał w Genewie zadanie nieco utrudnione swymi oświadczeniami w komisji spraw zagranicznych Sejmu 10-go stycznia r. b. skierowanymi bardzo jasrawo przeciw... tej biednej Lidze, jak mówił p. minister, właśnie w chwili walnego na nią uderzenia zespołu pod wodzą Niemiec.

Owszem, mogło to być nawet bardzo dogodne zaraz po obradach komisji spraw zagranicznych Sejmu z 10-go i 12-go ub. m. gdy p. minister Beck był od 13-go do 15-go ub. m. gościem w Berlinie i rozmawiał z ministrem von Neurath'em, gen. Goering'em i kanclerzem Hitler'em.

Tam podobano się wystąpienie p. ministra Becka przeciw Lidze. W Genewie jednak było już inaczej. Rozmowa p. Eden'a z p. ministrem Beckiem 26-go ub. m. trwała dwie godziny, a nazajutrz rano uzupełniła ją rozmowa p. Delbos'a z p. ministrem Beckiem. Więc też oświadczenie p. mini-

Król w gościnie u Prezydenta Republiki.

Do Paryża przybył król Szwecji, Gustaf V. Na zdjęciu: król (z lewej) w towarzystwie Prezydenta Republiki, p. Lebrun.

Brut zwinający z samolotu powal dziecko i uniósł 20 metrów w górę.

Praga, 7. 2. W miejscowości Kbely, pod Pragę, sześciolatek chłopiec, przechodząc przez łąkę został nagłe podniesiony w górę na wysokość 20 metrów, poczem upadł na wysokości kasztan z którego runął na asfaltowaną szosę z wysokości 15 metrów. Cudownym zbiegiem okoliczności chłopcu nie się stało poza lekkim okaleczeniem oka.

Chłopiec został zachepiony i podniesiony przez drut stalowy, który zwiisał z samolotu, przelatującego na wysokości 400 metrów.

W obronie przed zbrojeniami Włoch na morzu. Francja powiększa flotę wojenną

6 nowych pancerników po 35 tysięcy ton.

PARYŻ, 7. 11. — Ogłoszony niedawno przez Włochy wielki plan zbrojeń morskich, naruszający równowagę sił na Morzu Śródziemnym, wywołał wielkie wrażenie zarówno we Francji jak i w Anglii. Morze Śródziemne stanowi bo wiew dla Francji drogę do kolonii afrykańskich, a dla Anglii drogę

Na zdjęciu pancernik „Dunkerque” najnowsza jednostka francuskiej floty wojennej.

Podjęcie walk pod Teruel.

London, 7. 2. Po kilkudniowym spokoju nastąpiło podjęcie walk pod Teruel. Gdy powstańcy zaatakowali na lewym skrzydle, osiągając pewne sukcesy, rządowej podjęli atak na prawym skrzydle.

Salamanka, 7. 2. Dowództwo wojsk powstańczych donosi, że pod Teruel przełamano front wojsk rządowych na odcinku Alhambry, posuwając się na przód o 12 km. na froncie długości 30 km. Wzięto 500 jeńców do niewoli.

Barcelona, 7. 2. Min. wojny komunikuje, że pod Teruel wojska rządowe przeprowadziły atak pod La Muela, zajmując kilka pozycji.

BRUKSELA. — W licznych miejscowościach odbyły się zgromadzenia i manifestacje emerytów, domagających się podwyżki emerytur.

Górnicy otrzymają podwyżkę zarobków i dodatków na dzieci o 6 procent.

Liczba personelu kopalń będzie powiększona

Paryż, 7. 2. — Ministerstwo robót publicznych ogłosiło komunikat następującej treści: Na skutek ukazania się rozporządzenia międzyministerjalnego, zezwalającego na przedłużenie czasu pracy do dnia 30 kwietnia, w postaci pięciu dodatkowych dniówek, minister robót

Piękna uroczystość w rodzinie polskiej. Dwie siostry i brat, wychodzący polscy, wstąpił w związki małżeńskie w jednym dniu.

Valenciennes, 7. 2. We wsi Le Favril odbyła się niecodzienna uroczystość. Rodzeństwo polskie, dwie siostry i brat wstąpił w jednym dniu w związki małżeńskie.

Panny Malkównie poślubiły pp. Andrzeja Brzozochę i Niedzielskiego Władysława. Brat ich p. Michał Małek poślubił pannę Katarzynę Ziolkównę. Trzy te małżeństwa pobłogosławił ks. Sadowski z Valenciennes. Świadkami byli pp. Molard i Lambré, u których nowożeńcy pracują jako robotnicy rolni. Uroczystość wywołała we wsie wielkie wrażenie, tem więcej, że w Favril nie zawarto żadnego ślubu od maja 1936 roku. — Rodzice rodzeństwa zamieszkuje w Polsce.

Nowożeńcom przesyłamy tą drogą jaknajserdeczniejsze życzenia.

Wybory senackie w Jugosławii. Zwycięstwo Stojadinowicza.

Białogród, 7. 2. W dniu wczorajszym odbyły się wybory do senatu jugosłowiańskiego. Zupelnie zwycięstwo odniosła partja premiera Stojadinowicza, otrzymując 17 mandatów, gdy opozycja zdobyła 6 mandatów.

Włosi będą jedli chleb z mleszanej maki. Obawa przed nieurodzajem.

Rzym, 7. 2. Władze włoskie obawiając się nieurodzaju w roku bieżącym, zarządziły oszczędność w spożywaniu zboża. W tym celu przeznaczona na wypiek mąka, będzie mieszana z mąką ziemniaczaną, kukurydzianą, ryżową i fasolową.

Wszystkie zbiory przepadły w Turcji Europejskiej.

Stambul, 7. 2. — Wielkie katastrofalne powodzie, które szalały w Turcji Europejskiej i północnej części Azji Mniejszej, wyrządziły olbrzymie straty. W okolicach nawiedzonych powodzi, zbiory należy uważać za zupełnie zniszczone.

Regent Węgier Horthy i min. spr. zagr. Kanya w Polsce.

Wydarzenia niemieckie przedmiotem narad polsko - węgierskich.

Regent Węgier, Horthy.

Warszawa, 7. 2. W sobotę przybył do Krakowa ze swą żoną regent Węgier, admiral Horthy, w towarzystwie min. spr. zagr. Kanyi. Gości powitali w Krakowie Prezydent R. P. prof. Mościcki i marsz. Smigły-Rydz, min. Beck i min. spr. wojskowych gen. Kasprzycki. Regent zamieszkał na Wawelu, poczem złożył wieniec na trumnie marsz. Piłsudskiego i na grobie króla Stefana Batorego.

W niedzielę rano wyjechali goście w tow. Prezydenta R. P. i marsz. Smigłego-Rydz do Białowieży, dokąd przybyli wieczorem. Do Białowieży wyjechał także ks. duński Aksel.

Z Białowieży, po zakończeniu polowania, nastąpi wyjazd do Warszawy. Prasa przypomina z okazji wizyty, że Polska i Węgry w czasie swej historii nigdy nie miały ze sobą zatargów.

Paryż, 7. 2. Prasa francuska pisze, że należy oczekiwać, iż wydarzenia w Niemczech będą głównym przedmiotem narad ministrów Becka i Kanyi.

Min. spr. zagr. Kanya.

15 zabitych i 100 rannych w katastrofie kolejowej w Brazylji.

Rio de Janeiro, 7. 2. W pobliżu miasta Goyaz wydarzyła się katastrofa kolejowa, w której 15 osób poniosło śmierć, a 100 zostało rannych.

10 zabitych i 50 rannych podczas rozruchów w Egipcie.

Kair, 7. 2. We wsi Nazletkhalaf, w Górnym Egipcie doszło do krwawych rozruchów, w czasie których dziesięć osób zostało zabitych i 50 rannych, w czem kilka bardzo ciężko. Starcie powstało na tle kampanji wyborczej.

Po 20 latach... Dopiero obecnie zszedł szczyt lotnika niemieckiego zestrzelonego podczas wojny.

Trjest, 7. 2. W Spresiano nad rzeką Piawą zszedł szczyt lotnika niemieckiego zestrzelonego podczas wojny. Szczytki zszedłszy przysypały ziemią w pobliżu resztek samolotu.

Zabiła córce, zwołki wrzuciła do rzeki i odebrała sobie życie.

St. Etienne, 7. 2. — W miejscowości Pertuiset pod Firminy, niejaką Tessier, prowadząca proces roboczy, zastrzeliła swą córkę i zwołki wrzuciła do Loary. Następnie rzuciła się do rzeki i zginęła w nurtach.

Wzmoczenie propagandy bezbożniczej w Sowieciech.

Moskwa, 7. 2. W Moskwie rozpoczął się kongres „Związku Ateuszów”. Przy tej sposobności prasa sowiecka wzmocniła propagandę bezbożniczą i zamieszcza liczne ataki przeciw religii.

Co z tego wyniknie: pokój czy wojna? Armja niemiecka u stóp Hitlera

15 generałów i 60 pułkowników usunięto z wojska. — Pozostawiono tylko tych, którzy poddają się wpływowi narodowego socjalizmu.

Himmler, szef Gestapo, ministrem spraw wewnętrznych.

BERLIN, 7. 2. — O znaczeniu, jakie posiadają ostatnie wydarzenia w Niemczech świadczy, że prasa niemiecka pisze, iż dzień 4 lutego 1938 r. posiada także znaczenie w historii III. Rzeszy, jakie posiadał dzień 30 czerwca 1933 r., w którym pozbawiono życia ok. 70 wybitnych przywódców narodowego socjalizmu za ich spisek przeciw Hitlerowi. Przekonanie to podzielała ludzkość. Zdaniem tych kół, nastroje części generacji niemieckiej były takie, iż miały charakter spisku. Tem też należy tłumaczyć, że w związku z dokonaniem znanymi usunięto z armji 15 generałów i ok. 60 pułkowników, których uważano za niepewnych, za wyjątkiem von Blomberg'a, usuniętego z armji przyzwoicie. Na czele niezadowolonych generałów stał von Fritsch, dotychczasowy dowódca armji ludowej. Zastąpiono ich generałami, którzy nie sprzeciwiają się wpływowi narodowego socjalizmu.

Feldmarszałek v. Blomberg (z prawej) i gen. von Fritsch, dotychczasowy dowódca armji ludowej, usunięci z armji (z widzących „zdrowotnych”).

ryły główne podstawy władzy partji narodowo - socjalistycznej przez bezlitosne ściganie wszystkich przeciwników systemu.

Opinia francuska. Paryż, 7. 2. — Prasa francuska powiada bardzo wiele miejsca wydarzeniom w Niemczech. Naogół pisma stanowią, że zmiany te dały do pokój lub wojny. Wskazuje się, że von Fritsch był przeciwny zbytniemu wiazaniu się Niemiec z Japonją i odnosił się z rezerwą do Włoch. Obecnie zaś wysunęły się sferę, będące za jaknajścisłszem współdziałaniem państw osi Berlin - Rzym - Tokio.

Hitler do Mussoliniego. Berlin, 7. 2. — W odpowiedzi na depeszę Mussoliniego z okazji objęcia przez kanclerza dowództwa nad armją, Hitler odpowiedział m. in.: „Również w przyszłości będę dążył do wzmocnienia jeszcze stosunków politycznych i ideowych, jakie już istnieją między Niemcami i Włochami, w celu utrzymania pokoju i cywilizacji.”

Himmler ministrem spr. wewn. Berlin, 7. 2. — Oczekiwane jest tu mianowanie szefa policji Himmlera, ministrem spraw wewnętrznych. — Himmler, twórca słynnego Gestapo, jest tym, który wewnątrz kraju utwo-

Opinia angielska o związaniu w Niemczech. Londyn, 7. 2. — Prasa angielska naogół z rezerwą omawia wydarzenia w Niemczech. Ogólnie wypowiada się o bawie, aby zasile w Niemczech zmiany

Wiadomości z Polski

Rozprawa sądowa w mieszkaniu oskarżonego.

Częstochowa.—Odbyła się tu rzadka w historii sądownictwa rozprawa. 25-letni Roman Wasiak, w sierpniu ubiegłego roku napadł na Zofję Ślaziak, którą usiłował obrabować. Kobieta zaczęła krzyczeć, co spłoszyło napastnika. W tym czasie na drodze ukazał się policjant, który zorientowany o sytuacji, pociągnął się do przysięgi. Ponieważ na wezwanie policjanta Wasiak nie chciał

się zatrzymać, policjant strzelił dwukrotnie, trafiając go w kregoszp. — Skutkiem tego Wasiak uległ paraliżowi kończyn i nie może chodzić. Wobec niemożności stawienia się do sądu, rozprawa odbyła się w mieszkaniu Wasiaaka.

Skazany on został na rok więzienia. Aktu oskarżenia i wyroku wysłuchał Wasiak, leżąc w łóżku.

Nowy dworzec w Warszawie bliski wykonczenia.

Warszawa.—Budowa wielkiego nowego dworca centralnego, kosztują 13 mil. zł. zbliża się ku końcowi. Dworzec zostanie oddany do użytku na wiosnę 1939-go roku.

Montaż konstrukcji żelaznej nowego dworca gotowy jest już od kilku tygodni. Olszynie przesyła żelazne połączone nitami — tworzą potężny szkielet przyszłego dworca. Ciężar konstrukcji żelaznych wynosi 9.000 ton, z czego 6.000 ton znajduje się w części podziemnej.

Nowy dworzec zajmie powierzchnię 11 tys. m. kw. Główne wieżki znajdują się będzie od ul. Marszałkowskiej. Przed dworcem powstanie wielki plac. — Dworzec warszawski będzie jednym z najnowocześniejszych dworców w Europie.

Najdroższymi miastami w Polsce są Chelm i Piotrków, najtańszymi Nowy Sącz.

Wskazniki kosztów żywności w większych miastach Polski przedstawiały się w grudniu 1937 r. następująco: Najwyższym był on w Chlemin i Piotrkowie — 57,9, najniższym w Nowym Sączu — 46.

W innych miastach kształtował się on następująco: Warszawa — 53,3, Łódź — 54,3, Lwów — 52,5, Poznań — 51,1, Kraków — 52,9, Wilno — 48,6, Lublin — 52,8, Katowice — 52,7, Sosnowiec — 52,3, Częstochowa — 53,6, Bydgoszcz 53,1, Gdynia — 52,4, Kielce — 51,9, Białystok — 49,2, Grodno — 49,8, Stanisławów — 52,4, Kiałca — 53,1, Gniezno — 51,8, Toruń — 51,4, Grudziądz — 52,4, Inowrocław — 50,5, Przemysł — 51,2, Radom — 52,4, Włocławek — 52,5, Brześć nad Bugiem — 57,2.

W Gdyni najwięcej urodziło a najmniej zgonów.

Z zebranych cyfr za rok 1937 ziemniaki ciekawie przedstawiają się dane dotyczące urodziło i zgonów. Jak z nich wynika, Gdynia stała na pierwszym miejscu wśród urodzeń. (29 na 1000) przed Warszawą (18), Toruniem (23), Poznaniem (17). Zgonów w Gdyni jest zaledwie 9 na 1000, gdy przeciętna cyfra dla Polski wynosi 14.

Z zestawienia tych dwóch pojętych wynika, że średnia przyszość naturalnego dla Gdyni wynosi 20, gdy dla całej Polski 12, a np. w Łodzi 0.

Choroba przetrzebiona z Persji.

Łódź.—Lekarze badają wypadek tajemniczej choroby skórnej na jaką zapadła mieszkanka Łodzi, córka znanego przemysłowca branży spożywczej Z. Jest to rzadki wypadek egzemii skórnej, przypominający poniekąd objawy trądu. Jak ustalono, choroba ta wynikała wskutek zakażenia futrem importowanym z Persji.

Zwarzowała na widok zorzy polarnej.

Katowice.—Ostatnie zjawisko zorzy polarnej było przez wszystkich żywo komentowane, a zabobniejsze osoby dopatrywały się w tym zjawisku różnych przepowiedni.

O wyjątkowym wypadku przejęcia się zjawiska zorzy donoszą z Radoszowa, gdzie jedna z tamtejszych nauczycielek, Stefania Kempkówna, bezpośrednio po zjawisku dostała szła nerwowego. Wobec groźnego stanu chorą przewieziono do szpitala, gdzie przebywała, zdradzając objawy obłędu.

Polska a Liga Narodów

(Dokończenie ze str. 1-ej.)

Skądże to jednak miałyby Polska układać się z Niemcami o Gdańsk?

Niemcy, w 100-ym Traktatu Wersalskiego, arcydziś wszelkich praw i rozszerzeń w Gdańsku, który zabrali Polsce w drugim rozdziale po setkach lat jego przynależności do Rzplitej. Gdańsk został wolnym miastem, związanym bardzo poważnie z Polską i w wielu dziedzinach włączonym do obszaru i zarządu polskiego, pod opieką Ligi Narodów. Rzeczka Niemiecka nie ma tu wogóle prawa głosu.

Węć według obecnego stanu prawnego Polska załatwia swe sprawy w Gdańsku z oparciem, w razie potrzeby, o Ligę Narodów, a nie o Rzeszę Niemiecką.

Wprawdzie Danziger Vorposten — twierdzi, że Gdańsk już ułomnił się do opieki Ligi Narodów. Ale to są tylko pragnienia, a nie rzeczywistość. Pragnienia te są dogodne dla Niemiec i dla Gdańska, lecz nie dla Polski. Polska wcale nie kwapi się do mówienia o Gdańsku z Niemcami, zamiast z Ligą Narodów, w której współdziała, także jako członek Rady Ligi, z Anglią, Francją i z innymi państwami, a zarazem uczestniczy też w tej opiece Ligi nad Gdańskiem, gdy Gdańsk jest tylko przedmiotem opieki.

Zresztą pismo gdańskie nie tai, co miało być celem i wynikiem rokowań Polski z Rzeszą Niemiecką.

Powiada mianowicie: — Gdańsk nie uznawał i nie uznaje samowoli Traktatu Wersalskiego, który narzucał Gdańskowi samodzielną istnienie...

A Gdańsk nie chce samodzielnego i pragnie, jak powiada dalej Danziger Vorposten, nowego załatwienia z treści życia 1938, bo przecież:

— polonizacja geograficzna Gdańska przy ujściu Wisły, jako brzozy zapieca, skazane go na korzystanie z Gdańska, pozostał niezmienione, wszystko jedno, czy Gdańsk będzie wolnym miastem, czy też częścią Rzeszy.

Węć Gdańsk ma się stać częścią Rzeszy Niemieckiej i tu właśnie dla polityki niemiecko - gdańskiej:

— ...wyniała się samo z siebie prawidłowe załatwienie, które będzie zgodne z potrzebami wszystkich trzech czynników: Rzeszy Niemieckiej, Niemieckiego Państwa Gdańskiego, Rzeczypospolitej Polskiej.

Taki ma być cel, Gdańsk złączony z Niemcami, dla którego polityka polska miałyby popieścić szaleństwo przeniesienia spraw gdańskich z gruntu Ligi Narodów na grunt rokowań z Rzeszą Niemiecką.

Nie-bez zdziwienia odwołano się w Polsce, że w czasie obecnym posiadanie Rady Ligi, istniejący w jej łonie Komitet Trzech dla spraw gdańskich, który obradował 28-go i 29-go ub. m., w obecności Wysokiego Komisarza Ligi w Gdańsku p. Burckhardta i raz w obecności p. ministra Becka, według do niesienia urzędowego:

— ...nie uważa za potrzebne zaproponować, by na bezczelnej sesji Rady wpisana została jakakolwiek sprawa gdańska.

Znaczy to, że nikt nie żądał, by rozpatrzone sprawy gdańskie. Władze gdańskie oczywiście nie żądały, a z lo na gdańszczyźnie nie mógł nikt żądać, — gdyż stronnictwa zostały bezprawnie zwołane. Ale dla czego Polska nie żądała rozpatrzenia nadużyć gdańskich, nikt nie rozumie.

A parafje polskie nie dopuszczone przez zarząd gdański wbrew zarządzeniu Komitetu? A nowe odciążanie dzieci polskich ze szkół Macierzy Polskiej naciskiem na rodziców, tak, iż od jesieni przeciągnięto do szkół niemieckich około 140 dzieci polskich? A pobieżnie znowu w Lisewie przez bojówkę nacjonal - socjalistyczną dwu Polaków, Falka i Radziejewskiego, za to, że nie ulegli i nie oddali dzieci do szkoły niemieckiej?

Dogadanie Berlinowi i Gdańskowi w unikaniu gruntu Ligi Narodów takim kosztem jest najgorszą i najszkodliwszą polityką.

Stanisław Stroński.

Wypróbowanie głośników.

Dobre głośniki radiowe podlegają przed sprzedażą różnym próbom. M. in. umieszcza się je w pokoju, obitym szorstkim materjał z grubego wojuku, która nie dopuszcza żadnych ubocznych dźwięków. Wtedy dopiero można poznać, czy głośnik oddaje dobrze głos.

Kolorowe szosy w Anglii.

Angielskie ministerstwo komunikacji postanowiło przeprowadzić próby, mające na celu wzmocnienie bezpieczeństwa ruchu na szosach w nocy. W tym celu szosy mają być pofarbowane na różowo, czerwono lub żółto. Cement lub asfalt, którymi szosy są kryte, będzie zaprawiany odrazu farbą. Podobno przeprowadzone próby z żółtą farbą dały już dodatnie wyniki. Brzeży zaś szosy będą pociągnięte czarną farbą, tak, iż widoczność jasnokolorowego środka szosy będzie większa.

Sprawa o zniesławienie św. Hostji.

Kalisz.—W Uniejowie służyła u Moszka Łęczyckiego 20 letnia Aniela Bednarkówna. Bednarkówna, namówiona przez swego pracodawcę, dopuściła się świętokradstwa, oddając św. Hostję Łęczyckiemu, który ją podesłał. Sprawę tę rozpatrzył sąd okręgowy kaliski przy drzwiach zamkniętych, skazując Bednarkównę na 6 miesięcy więzienia z zawieszeniem kary na 5 lat.

Radza indyjski zakupił nieletnią dziewczynkę do swego haremu...

Kalkuta.—Radza (książę indyjski) z Aul, w prowincji Orissa, stał w tych dniach przed sądem, oskarżony o to, że za sumę ok. 4.000 fr. zakupił 12-letnią dziewczynkę, przeznaczając ją do swego haremu. Transakcja ta z punktu widzenia przepisów Koranu (świętej księgi mahometan) jest legalną. — Rzecz zrozumiała atoli, że z punktu widzenia etyki i religii chrześcijańskiej i ustawodawstwa brytyjskiego postępek ten uważa należy za niemoralny i podlegający karze.

Stad też władze angielskie służnie pociągnęły do odpowiedzialności sądowej nie tylko zresztą owego księcia, ale i pośredników, którzy ułatwili mu dokonanie tej „transakcji”.

Jakie zajęły atoli stanowisko władze sądowe brytyjskie w Indjach? Oto uniewinniły poprostu i uwolniły od wszelkiej odpowiedzialności wszystkich oskarżonych.

Sir Courtney Terrell, senator angielski, w związku z tem orzeczeniem sądownym, wystąpił z ostrą krytyką pod adresem władz sprawiedliwości. Dziwi się on, że na orzeczenie sędziów mógł mieć wpływ człowiek, który dał dowody wyraźnej zwierzcości i bestjalstwa zwrotnego. Zdaniem Sir Terrella należałoby nie tylko surowo ukarać owego radzę i jego wspólników zbrodni, ale wymierzyć także przykłądną karę, to jest skazać na

Obliczanie długości życia ludzkiego na podstawie teorii prawdopodobieństwa, statystyki i obserwacji.

Często człowiek chce wiedzieć, jak długi jest jego okres życia. Na podstawie obliczeń z teorii prawdopodobieństwa znalaziono, że człowiek w wieku od 6 do 64 lat będzie żył jeszcze lat X, które odnalazł można ze wzoru: X = 59 - 3/4 t, w którym t oznacza liczbę lat przetrzytych.

Np., ktoś ma obecnie 60 lat. Otóż mamy: X = 59 - 3/4 . 60 = 59 - 45 = 14 lat.

Dla lat od 64 do 96 lat będzie wzór następujący: X = (96 - t) : 2.

O zapomgni dla młodych małżeństw we Francji.

W parlamencie został wniesiony projekt deputowanego Fr. Saint Juste'a z Pas de Calais, dotyczący wprowadzenia we Francji na wzór Włoch i Niemiec instytucji zapomóg i pożyczek dla młodych małżeństw, aby w ten sposób zwiększyć przyrost naturalny ludności.

Według projektu Saint Juste'a państwo miałyby dawać pożyczki w sumie 5000 franków młodym mężom w wieku 23 — 27 lat i kobietom w wieku 18 — 27 lat, wstępującym w związek małżeński. Za każde dziecko pobrałoby się 25 proc. z sumy pożyczkowej, tak, iż przy czworgu dzieci pożyczka byłaby zupełnie pokryta.

Południowa Afryka — krajem wynalazców.

Z ostatnich danych statystycznych wynika, iż Afryka Południowa znajduje się na pierwszym miejscu pod względem liczby dokonanych ostatnio wynalazków. Pomimo, że ludność tego kraju wynosi mniej niż 2 miliony osób, zgłoszono tam zaledwie o kilkadziesiąt wynalazków mniej niż w Anglii, która liczy 45 milionów ludności.

W roku ubiegłym zarejestrowano na terenie Anglii 502 wynalazki, w Afryce Południowej 479, w Niemczech 244, w Stanach Zjednoczonych A. P. 204 wynalazki itd.

Np., człowiek 70-letni dożyć może lat 83 i t. p.

Uważa się, że nie może to być przyjęte za miernik dla każdego osobnika, bo mogą, zachodząc różne wypadki, które skrócą życie człowieka, jak choroby, epidemie, wypadki itd.

Tablica śmiertelności na podstawie powyższych obliczeń i obserwacji, którym poddana została na przestrzeni 100 lat grupa, składająca się z przetrzyno do 100.000 ludzi:

Zostaje żywym		Zostaje żywym		Zostaje żywym		Zostaje żywym	
Lata przy życiu	Lata przy życiu	Lata przy życiu	Lata przy życiu	Lata przy życiu	Lata przy życiu	Lata przy życiu	Lata przy życiu
1	99486	26	78561	51	61573	76	50000
2	91782	27	72728	52	56972	77	21384
3	83950	28	67287	53	52825	78	10675
4	76117	29	62276	54	48966	79	5336
5	68284	30	57685	55	45370	80	2642
6	60451	31	53514	56	42031	81	1312
7	52618	32	49673	57	38942	82	656
8	44785	33	46162	58	36091	83	328
9	36952	34	42981	59	33476	84	164
10	29119	35	40130	60	31103	85	82
11	21286	36	37509	61	28970	86	41
12	13453	37	35118	62	27077	87	20
13	5620	38	32947	63	25404	88	10
14	0	39	31006	64	23941	89	5
15	0	40	29285	65	22678	90	2
16	0	41	27784	66	21605	91	1
17	0	42	26483	67	20712	92	0
18	0	43	25362	68	19989	93	0
19	0	44	24411	69	19416	94	0
20	0	45	23610	70	18973	95	0
21	0	46	22959	71	18640	96	0
22	0	47	22438	72	18407	97	0
23	0	48	22027	73	18264	98	0
24	0	49	21716	74	18201	99	0
25	0	50	21495	75	18218	100	0

Mgr. Mikolaj Orlicki (P. Polonaj)

„Ilosja w lańcach”.

London.—Taki jest tytuł książki, która ukazała się w Londynie. Napisał ją pewien Rosjanin, który zbiegł z obozu koncentracyjnego, niejaki Iwan Soloniewicz. Był on w Rosji kierownikiem propagandy t. zw. „Dynamo”, organizacji sportowej G. P. U. Aresztowano go jednocześnie z synem i bratem pod zarzutem „kontr-rewolucjonizmu” i skazano na 8 lat więzienia w jednym z obozów koncentracyjnych na wybrzeżu morza Białego.

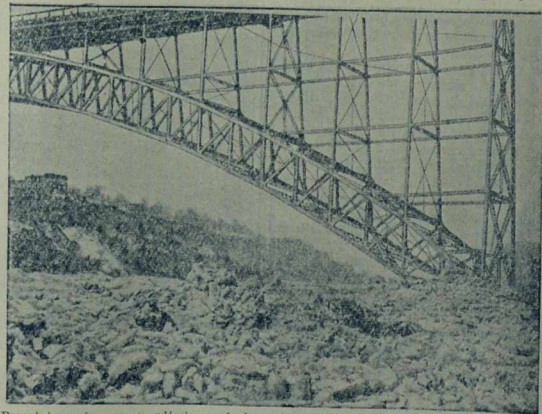
Jak oblicza Soloniewicz, liczba Rosjan, zesłanych na te odległe północne wybrzeża niezaludnione i umierających wskutek mrozów i złego odżywiania, siega 5-ciu milionów.

Ze względu na to, że zaliczono go do intelektualistów, los jego był nieco lepszy. Tem niemniej to wszystko, co przeżył i sposób, w jaki go traktowano, trudno poprostu opisać.

Pewnego dnia nadzedł rozkaz, by 35.000 więźniów przewieziono na odległość 5.000 km., celem przeprowadzenia budowy linii kolei żelaznej Bajkalsko - Amurskiej. Setki tysięcy zbuntowały się przeciw tej „koloskacji”, nie chcą iść dobrowolnie, na niechylną śmierć. Zbuntowanych rozstrzelano, a resztę wywieziono przemocą na miejsce wyznaczone pracy.

(„Prior”).

Jak runął most nad wodospadem Niagary

Powyżej zamieszczamy zdjęcie, pochodzące krótko przed runięciem słynnego mostu nad wodospadem Niagary w północnej Ameryce. Na zdjęciu widzimy grzmotzące się wody lodow pod fundamentami mostu. Zwały lodowe zwały się później jeszcze wyżej, powodując runięcie mostu.

KAPITAN CZART

Przygody Cyrana de Bergerac

(Ciąg dalszy)

Czeladnik tegoż samego zawodu pełnił przy Cabirolu obowiązki stróża więziennego — w tych rzadkich jednak tylko wypadkach, gdy którego z mieszkańców osady, poróżnionego z prawem, musiano pozabawiać osobistej wolności.

Zona Gabirola i jego córka dopelniały czwórkę wolnych mieszkańców budynku więziennego, który był rodzajem piwnicy, łączącej się z większą izbą, służącą jednocześnie za rozmawialnię i za warsztat, i posiadającą małe pieterko, na trzy łabki podzielone.

W piwnicy znajdowały się cztery cienne celki, pozabawione światła i powietrza. Do najciemniejszej wtrącono Cyrana.

Pieterki! — krzyknął dozorca do swego pomocnika, gdy gromada przyniosła i na zimnej podłodze roz-

— Przyjacielu — odezwał się

wówczas do dozorcy — jeżeli ten futerał kamienny ma służyć mi do ubranie, jest nadzbyt obszerny, ale jeśli za grób, to nadzbyt ciasny.

— To nie — oburzył mruklawy dozorca — przyzwyczajasz się jegojomości do niego.

I opatrywał z nadzwyczajną pilnością wszystkie kąty celi, co było zresztą zupełnie zbędnym, gdyż te mury z gładkiego i mienia nie miały innego otworu prócz drzwi, że zaś zamykały się nadzwyczaj szczelnie.

Podczas tego przeglądu, równie pilnego, jak bezzwyciecznego, Sawiniusz, świadowski zwyczajny więzienny, wsunął nieznacznie do otworu wszystkie pieniądze, jakie miał przy sobie.

Okazało się zaraz, jak pożyteczna była ta ostrożność.

Cabirol zbliżył się do więzienia i bez ceremonji ją przetrząsał jego kieszenie.

— Co robisz? — oburzył się Cyrano, udając wielkie zagniewanie.

— To moje prawo — odparł dozorca. — Spodziewam się zresztą, że nie czynię jegojomości nie zlego?

— Przeciwnie; masz na celu moje dobro — zauważył Cyrano, zadonowity z dwuznacznika. — Szukaj, szukaj, przyjacielu! — Jeżeli

mam konszachty z djabłem, o co mnie oskarżają, to mieszka na nie gdzieś indziej, jak właśnie w mojej kieszeni.

— O! rany boskie! — wykrzyknął wreszcie dozorca, stropiony i zły, gdyż nie zdybał nigdzie złamanej szelagi — a to prawdziwy cza rownik! Góły bestja, jak jego pateron Belzebub!

Podjął z ziemi swójpek kluczy, aby otworzyć zamknięte drzwi i wyszedł dla zwierznienia się znie z dożnanego zawodu.

Sawiniusz skorzystał z chwili, gdy dozorca był don plecami i wydobłszy przedko trzy pistole z kryjówek, rzekł:

— Panie dozorco, pragnę przekonać cię, że djabł nie tak czarny, jak go malują. Oto dla pana. Weź ten pieniądz i przysył mi co do jedzenia; od południa nie w ustach nie miałem.

Cabirol otworzył szeroko oczy.

— Pistol? — zadziwił się. — A jegojomość skąd go wziął.

— Oto jeden jeszcze, jako zapłatę za trudy, które pan z mojego powodu ponosił.

— O! o! o! ja widzę! — wyrzekł Cabirol, odrazu uspokojony i zlagodzony. Ale to jegojomość nikiemnie oszkalowano! Ja widzę,

że jegojomość jesteś szlachetnym i dostojnym panem.

Wyciągnął rękę po pieniądz i dodał:

— Zrobi się wszystko, czego będzie sobie wielmożny pan życzył.

— Zrób, przyjacielu, więcej jeszcze — i trzeci pistol błysnął pomiędzy palcami Cyrana — przysył mi do towarzysza swego pomocnika, gdyż nie lubię samotności.

Ręka dozorcy wysunęła się z więzienia jeszcze skwapliwiej.

— Wielmożny pan znalazł się tu niezawodnie wskutek pomyłki — rzekł głosem rezolutnym. — Czyżby człowiek tak spokojny, tak szlachetny mógł być zdolnym do... Nie! nie mogę dopuścić. Wielmożny pan nie potrzebuje lekać się. W ciągu trzech dni podejmuje się zrobić go bieżym od śniegu.

Te zapewnienia nie przeszkodziły jednak Cabirolowi mocno zaręglować drzwi po wyjściu.

— Poznałem już czułą stronę poczciwo — rzekł sam do siebie Cyrano. — A ponieważ zwykły jak pan, taki sługa, więc prawdopodobnie szczerza kompania, która w murach przemieszkuję, nie będzie cieszyła się długo moim towarzystwem.

Sawiniusz przepędził w swej celi nader nieprzejmna godzinę.

Zaczynał już niecierpliwie się i powątpiewać o swej dobrej gwieździe, gdy brzęk kluczy, połączony z gzyrtem odsuwanych zasuw, wyprowadziły go z posępnej zadumy.

Światło lampy przyniknęło do ciemnicy i zjawił się ten, którego nazywano Pieterkiem, niosąc dymiący garnuszek, który postawił tuż przy więźniu.

— Chwała Bogu! — rzekł do siebie poeta — nie okradają mnie tu zanadto.

— He, he! — odezwał się przyblyty, kłoczący, którego twarz naiwną i bynajmniej nie okazującą pewności siebie rozszerzał uśmiech głuportawy — masz pan rację, że się nie trąsają. Przysnołem śliczności krasunianek. Palec ląca, jak pana szanuję. Gospodni sama gotowała go — na prawdziwym sadle, jak Bożie kocham.

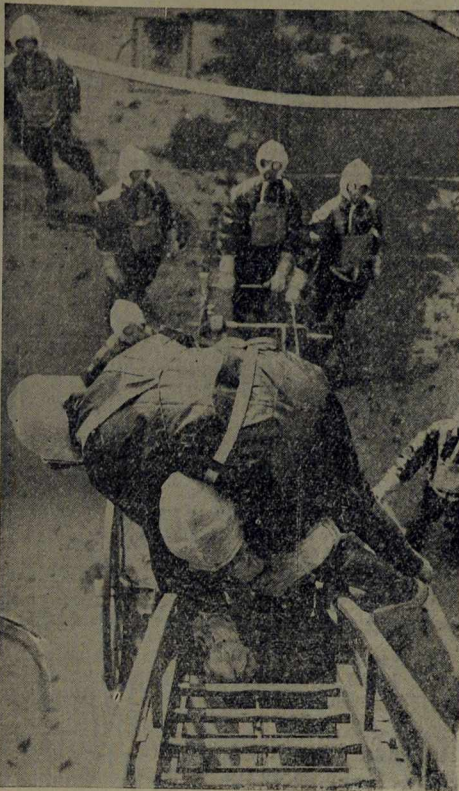
Przy tych słowach zanurzył łyżkę, a z nią razem i palec w gorąceżupie, dając znak Cyranowi, aby poszedł za jego przykładem.

Szlachcicowi dokuczał głód szalony.

(Ciąg dalszy nastąpi).

30 lat minęło od wyczynu lotniczego Henryka Farmana.

Tak będzie wyglądać wojna przyszłości...

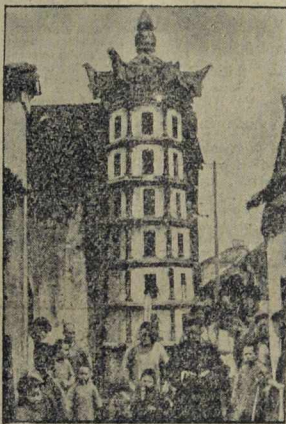

Powyżej i poniżej zamieszczamy dwa zdjęcia z wielkich ćwiczeń przeciwgazowych w Leicester, w Anglii. Miejry nadzieję że ludzkość jaknajdłużej będzie ochroniona od okropności wojny gazowej, jaką będzie wojna przyszłości.

Przed 30-tu laty — w dn. 13 stycznia 1908 r. — lotnik francuski Farman dokonał sensacyjnego wówczas wyczynu. Dokonał bowiem lotu w zamkniętym kole na przestrzeni... jednego kilometra! Na owe czasy był to wyczyn nielada. Powyżej zamieszczamy kilka zdjęć z tej historycznej dla lotnictwa chwili. — U góry na prawo Farman, a poniżej jego samolot w locie.

Z prawej: Stara wieża w mieście chińskim Kiu-Young, w pobliżu Nankinu, zajętego przez Japonczyków.

Powyżej: Ghandi, przywódca duchowy wszystkich Hinduśców, wyzdrowiał ostatnio i podjął ponownie swe wędrówki po Indjach. — Na zdjęciu widzimy Ghandiego witanego w czasie jednej z takich wędrówek przez małego chłopca.

Z lewej: Złany Rzym. Niezwykle chwile przeżywał niedawno mieszkańcy wiecznego miasta. Oto wskutek roztopów śniegów w górach wylała rzeka Tybr i zalała ulice Rzymu. Komunikację musieli utrzymywać przy pomocy łodzi, jak to wykazuje zdjęcie.

ZYGMUNT KARSKI. JASNA GŁÓWKA

Wielka powieść o miłości i poświęceniu, ale to namiętnościaci, prowadzący do zbrodni, które nie zdołają się ukryć przed ręką karzącą sprawiedliwości.

112) (Ciąg dalszy)
Kitty wpatrywała się ciągle w lalkę, jakby oczarowana jest widokiem. Przycichła nagle, zmarszczyła czoło i zdawała się czegoś szukać w pamięci.
— Moja lalka zupełnie była do tej podobna i nazywała się, jakże ona się nazywała? Już nie pamiętam. — A zwracając się do Kendallę zagadnęła: — A na tę, jak mamusia jej wołała?
Frank wymówił początek imienia.
— Kasia! — dokończyła bezwzlownie Lilja. — Moja także nazywała się Kasia. Czy nie jest to dziwnym, że lalka moja, o której zachowałam bardzo miłe wspomnienia i ta tutaj są tak do siebie podobne? Nawet mają te same imiona. Wprawdzie dziewczynki bardzo często nadawają podobne imiona swoim lalkom!

Lilje jednak zdawał się jakby urok jakiś zatrzymywać przed szafką, w której znajdowała się lalka i uszkodzone lóżecko. Widocznym było, że czyniła wysiłek, aby wy dobyć przeszłość ze swej pamięci. — Frank niespokojny oczekiwał radosnego objawu i tej chwili, w której przebudziła by się pamięć i dusza dziewczęcia. Niestety i tym razem, zawiadła go nadzieja.
Podczas kilku dni, spędzonych na fermie, często widziano Lilję, kiedy stała przed szafką, w której była lalka.
— Lalka jedynie budzi żywsze zainteresowanie u dziewczyny — mówił Frank do Watermana. — Czy można jednak wnosić z tego, że lalka ta, ponieważ była najulubieńszą zabawką małej Kitty, głęboko wyryła się w jej pamięci? W każdym razie kilka dni, które spędziście u mnie nie są stracone. —

Zajęcie z zabawką utwierdziło mnie w przekonaniu, że wasza Lilja jest moją Kitty! Muszę na to znaleźć niezbitę dowody. A może wypadek z lalką doprowadzi mnie do celu?
Gdy Lilja, wyjeżdżając do San Francisco, zęgnęła gościnnego gospodarza, on wręczył jej małą paczkę, mówiąc:
— To na podziękowanie za przyjemność, jaką mi pani sprawiła, goszcząc w moim domu. Ofiaruję pani drogą dla mnie pamiątkę, którą oglądała pani z takim upodobaniem. Jest to lalka, zaginionej Kitty. Zechce ją pani zachować i wspomnieć czasami o starym przyjacielu, który tak zasmucony jest stratą podobnej do ciebie dziewczynki.
Lilja wzruszona uściśkała serdecznie poczciwego Amerykanina.
Życie w cyrku płynęło normalnym trybem. Po powrocie wszyscy byli zdziwieni wyrazem bólesci i cierpienia na twarzy garbuska. — Eskamillo schudł, zmierzniał, a oczy jego świeciły gorączkowym blaskiem. Natomiast Tom ucieszył się powrotem Lilji.
W niespełna tydzień po przyjeździe do San Francisco, Jim uirzał wagle Kendallę, który wpadł do gabinetu jego.

— Oto jestem! — wołał głośno. — Macie mnie znowu u siebie. Cóż miałem czynić? To silniejsze od mojej woli! Po naszym wyjeździe, dom mój wydawał mi się pustym i smutnym, tak że podążyłem co prędzej za wami.
— Kochany przyjacielu, cieszę się bardzo, że iebie widzę. Zapewne zostaniesz nam!
— Zostanę z wami przez pewien czas, a później zamierzam udać się w podróż.
— W podróż... dokąd?
— Wyjeżdżam do Europy... do kraju rodzinnego mego zmarłego przyjaciela Czerkaskiego.
— I to w jakim celu?
— Wszystko, co widziałem i słyszałem od chwili spotkania się z wami, nie schodzi mi z myśli. Zastanawiałem się długo nad tym i powziąłem niezłomne postanowienie, aby całą sprawę wyjaśnić. Słuchaj, pan więc uważnie. Obecnie przypisuję się Lilji dwie matki! Otóż Lilja, choć jest zachwycającą i piękną dziewczyną, to jednak nie może być córką dwóch matek. Przypuszczam więc, że Gorgona jest tak do brze matką Lilji, jak moja lub matka Indianina Moim zżaniem prawdziwą matką jest Alicja Neilson

— To bardzo prawdopodobne. — Tylko od starej jazdy możemy dowiedzieć się prawdy. Jeśli nie umarła, nie trudno będzie odnaleźć Gorgonę wraz z jej synem. Znajdźmy ją na pewno w jakimś barze, a co najmniej w celi więziennej. Mój znajomy, aspirant Doński potrafi ich odszukać. Jadę więc, aby na nowo podjąć poszukiwania.
Waterman wybuchnął głośnym śmiechem.
— Jak to, — zawołał zdziwiony Frank — nie wierzy pan, aby plan mój nie miał widoków powodzenia?
— Ma pan na to dowód — rzekł Jim, wyjmując z biurka kilka listów i kładąc je przed Kendalllem, dodał. — Odkąd usłyszałem o Gorgonie, postanowiłem zobaczyć się z nią. Porozumiałem się z dyrektorem cyrku w stolicy ojczyzny twego zmarłego przyjaciela i z całym zespołem wyjeżdżamy za kilka dni.
— Bravo! — zawołał Frank. — Skoro powzięliśmy jeden i ten sam zamiar, to w takim razie musi on być trafny i wyda na pewno pożądane przez nas wyniki. Teraz z całą energią zabierzemy się do wykonania naszego planu.
Wiadomość o wyjeździe wywarła głębokie wrażenie nie tylko na publiczności, ale i w całym zespole,

le, a szczególnie czuli się dotknięci Tom i garbusiek. Serce lekarza, prze pełnione było żalem, gdy wtajemnicząc go w przyczyny nagłego postanowienia, Michał powiedział go o zamiarach Watermana i Kendallę. Zdzisław musiał użyć całej woli, aby panować nad sobą i nie zdradzić uczucia, które żywił dla Lilji.
W objęciu z dziewczyną był uprzejmy i grzeczny, lecz uczucie swoje ukrywał starannie i tylko Jack Morgan, a może także i Lilja, domyślali się jego miłości do pięknej artystki cyrkowej.
Eskamillo nieomal nie utracił przytomności, gdy powiadomiono go o zamierzonym wyjeździe, a nikt mu nawet nie powiedział, czy został zaliczony do zespołu, który wyjeżdżał do Europy. Wszystkemu musiałoby się wykrzyć, gdyby Lilja przez kilka miesięcy przebywała zdaleka od niego. Młoda dziewczyna, nawet mimo woli mogłaby zdradzić pewne szczegóły z przeszłości, któreby zaprowadziły Watermana, Jacka i Kendallę do mieszkania Gorgony... do baru w pobliżu hał targowców lub do domu, z którego wywieziono Alicję Neilson. Wtedy cała prawda wyszłaby na jaw!
(Ciąg dalszy nastąpi).

FIRMY POLECANE NASZYM CZYTELNIKOM Z LENS i OKOLICY

WIELKI WYBÓR HARMONJI
WSZELKIE INSTRUMENTY rzękie i dęte. Gramofony — Płyty — Pianina. Warsztat z specjalistami do naprawy na miejscu. Na żądanie udziela się kredytu. — Lekcje muzyki na wszystkich instrumentach.

A. LEGRAND laureat konserwatorium 22, Rue des Escaliers, BRUJAY en ARTOIS

GOSPOSIE...
Zgadzacie wszystkie PRODUKTY SPOŻYWCZE a szczególnie naszą JAVEL z marką „Au Phare de la Lorette”, lub zakupującę wprost w Hurtowni Spożywczej **Etabs. GOULET LIEVIN** Rue Marie Létard — Ceny najbardziej umiarkowane.

INSTRUMENTY MUZYCZNE
Harmojnie — Bandjo — Skrzypce — Rudja — płyty — pianina — par-tye z gwarancją u specjalisty. Ceny jaknajniższe.

E. VILCOT 88, Boulevard E. Basty, 108, Bd. Polnaire — **BETHUNE** Warsztat z specjalistami do naprawy i przeróbki wszelkich instrumentów muzycznych.

RADIO P. LEMAIRE
54, Rue de Lille, LENS
agent radiodbiorników „ORA” i „TENOR”
18 miesięcy kredytu. — Przemiany. — Naprawa.

CHEMISERIE MODERNE
10, rue de la Paix (naprzeciw Banque de France)
LENS
Wielka SPREŻADZA reklamowa. 3 artykuły razem 1 krawata 45.— franków 1 kaleson 45.— franków
Towar solidny. — Jakość gwarantowana.

ROSE-MARIE 8, rue de la Paix. Posiada wielki wybór ostatnich nowości Mody dla Pań.

FUTRA
MATERIAŁY BIELIZNA
Towar gwarantowany. Ceny jaknajniższe.

AUX DAMES DE FRANCE
6, Rue de Lille, LENS

U nas znajdziecie bandaż, którego Wam potrzeba. Fabrykant bandażów, który się poleca ze względu na jakość i ceny swych towarów.

G. Cappellié
dyplomow. specjalista
74, Bd. Basty LENS
Wyłączność na okolicę. — Mówi się po polsku.
Po wszystkie Wasze zakupy przedmiotów ZEGARARSTWOWSKICH i ZŁOTNICZYGH, udaje się do:
BIJOUTERIE G. ROUSSEL
36, rue Victor Hugo — LENS.
Specjalista naprawy zegarmistrzostwa.

BILLY - RADIO
60, Rue de la Gare, Billy-Montigny

MONOPOLE, NAJLEPSZY RADIOOBIORNIAK PRZED ZAKUPEM, posłuchajcie jego gry, a napewno go kupicie.

Apteka L. JOLY LIEVIN Deferez
Rue Deferez
skład ziół leczniczych i wszystkich specjalności lekarskich polskich i francuskich.
MÓWI SIĘ PO POLSKU

Uwaga Polskie Gospodynie!
Posiadamy na składzie prawdziwe **PIECE WESTFALSKIE**
Emalia gwarantowana, nie pękająca i nie żółknąca w użyciu. — Ognisko szamotowe.
Wielki wybór wszelkich rzeczy i przyborów kuchennych, oraz pieców pokojowych, różnych modeli.
Ceny jaknajprzystępniejsze. Przyjdźcie nas odwiedzić.

A LA GRANDE FABRIQUE MAXIME ROMON
29, rue de Lille — LENS.

Fabryka Radiodbiorników firmy „SUCES”
Fabryka w Caudry, magazyn 5, r. Diderot LENS
Przedstawiciele wszędzie — Naprawa wszystkich marek. — Gwarantowany odbiór stacyj polskich (143 k.)

KARTY WIZYTOWE
ZAPROSZENIA ŚLUBNE I WSZELKIE DRUKI
WYKONUJE NAJTANIEJ
DRUKARNIA „NARODOWCA” LENS

Wielka Klinika Polska
Medycyna-Chirurgiczna, Zal. w 1910
153, Bd. de la Villette, PARIS
Tel.: Nord 58-54. — Métro: Aubervilliers.
w pobliżu: Gare de l'Est i Gare du Nord.

Pięciu lekarzy specjalistów leczy według najnowszycch metod nauki. CHOROBY MOCZPŁCICOWE tryper, zwichnięcie cewki moczowej, prostaty, CHOROBY KOBIECIE: upływy, niemoce, metry, perjody bolesne, SYFILIS i JEGO KOMPLIKACJE. CHOROBY SKORY I KRWI: psoriasis, plamy, swędzenie, wyprad włosów, CHOROBY PŁUC I SERCA: astma, kaszel, suchoty, palpacje, CHOROBY ŻOŁĄDKA I KISZK: bóle, kwasy, odbicia, wymioty, zatw, CHOROBY OCZU NOSA, GARDŁA I USZU. (I biogunika Nowoczesne leczenie elektrycznością. Promienie X, dajtermia. Promienie ultra-fioletowe i infrazwycenne, lampy kwarcowe, prądy wysokiego częstotliwości i galwanofaradyzacja. Wszystkie choroby są ściśle sprwadzane przez: urz. X, badania laboratoryjne, now. metody leczenia. 2 salony — poczekalnie. — Dwanastcie sal lekarskich. — Ceny bardzo umiarkowane i bardzo przystępne. — Przyjęcia od godz.: 9-11 do 12-13 i od 2-3 do 5-6 W niedziele i święta od godz. 9. do 12. Listy kierować: INSTITUT MEDICAL 183, Boulevard de la Villette — PARIS.

Niedaleko Konsulat **Polska**
Kancelaria Adwokacka
pod kierownictwem DOKTORA PRAW
Tumacz Przysięgły
przy Sądach Francuskich.

S. OLSNICKI
106, r. Joffroy — PARIS XVII
Przyjęcia od 9 — 7. W niedz., i święta od 10 — 1. Tel.: WAGRAM 58-81.

TUMACZENIA URZĘDOWE
Papiery do ślubu — Naturalizacje. — Pełnomocnictwa. — Wydadania.
Akty rejestralne. — Rozwody. — Spadki. — Obrona w sądach francuskich i polskich.

TANIE I PEWNE
LECZENIE przeziębienia **KASZLU** i **CHOROBY PŁUCNYCH**
za pomocą BRONCHOFULUIDU. — Przeziębienie, bronchit, katar organów oddechowych, grypa, astma, duszność, wszelkie choroby gardła i płuc, leczą się szybko i niezawodnie BRONCHOFULIDEM. Nawet po użyciu kilku tabletek BRONCHOFULIDU, chory odzyskuje polepszenie. — Cena: 15.— fr.

Leczenie zatwardzenia
żołądka, chorób trawienia i wiatrob zapocząz GASTROFULIDU. — GASTROFULID, który reguluje działalność wiatrob, leczy zatwardzenie, jak również choroby z tejże przyczyny: zatrzucie krwi, choroby wątroby, ostre i chroniczne zapalenie kiszek, choroby skóry, hemoroidy, biele serca, bezsenność, odbicia, gazy, zły smak i zapach w ustach itd. — Cena: 15.— fr.

PIECZE DO NAS, a my Wam wysyłamy cudowny lek ten i opis użycia. — Oplata przy odbiorze. — Przyjalka na nasz koszt w razie zamówienia nie mniej, jak 2 pudełek. Piszcie do nas po polsku na adres:

LABORATOIRE N. KALEFLUID
66, Bd. Exelmans, — PARIS (16)

Zawsze na składzie
200 PIECÓW KUCHENNYCH
i **100 MASZYN DO PRANIA:**
KUPPERBUSCH — GODIN — LACO itd.
WÓZKI POLSKIE
Wszystkie części zapasowe w magazynie.
Radiodbiorniki DESMET — RADIOLA
Ets. LEFEBVRE

założone w 1898 r. — naprzeciw pomnika Basty
122, Bd. Basty, LENS

Koszty przyjazdów podlegamy czy autobusem zwracamy. Sprzedaż za gotówkę — na raty. Dostawa wszędzie.

CHOROZY! Przyjdźcie wszyscy z zaufaniem do: Wielkiej Polikliniki Medycznej w Paryżu
nr. 4, Boulevard, DENAIN (naprzeciw dworca Nord) — 2-gie piętro, gdzie lekarze specjalisci leczą wszystkie choroby nowymi metodami. — **ELEKTRYCZNOŚĆ** — Zastrzyki.
Choroby weneryczne: tryper — syfisy — choroby kobiece — lezwy — skóry — reumatyzm — pluc — żołądka — gardła — nosa itd. itd.

Przeziębienia radiowe. Analizy
Konsultacje: codziennie od 9 rano do 12 i do 3-50 wiecz., w niedziele i święta od 9 rano do 12-tej. — Ceny umiarkowane — Assurances Sociales. Mówi się po polsku i niemiecku. — Listowne porady bezpłatne.

HEMOGEN KŁAWE to — zdrowie!
Hemogen odświeża krew. Hemogen uspakaja nerwy. Hemogen przywraca apetyt. Hemogen wzmacnia cały organizm.

Ty, dorosły jak i dzieci powiniy używać **HEMOGEN KŁAWE**.
Cena 14 fr. 85, z przesyłką 19 fr. 60. Komplet składający się z 4 fiakonów z przesyłką 68 fr. 05. **MAGISTER KŁAWE**, 39, Bd. de la Tour Maubourg, PARIS (7-e).

DRUKARNIA „NARODOWCA”
zaopatrzona w nowoczesny sprzęt techniczny, wykonuje szybko, starannie i po przystępnych cenach wszelkie prace w zakresie drukarstwa wcho- dzące, jak: bilety wizytowe, ulotki, a-fize, koperty, nagłówki firmowe, statuty, pasma, kieszki, druki luksusowe wielobarwne itp.

BEZPŁATNIE CZYTELNIKOM TEJ GAZETY
Celem wprowadzenia nowych modeli zegarów wieńczących, postanowiliśmy rozdać czytelnikom, podług naszych warunków, wielką ilość „kukulek” zupełnie bezpłatnie. Prześlijcie nam natychmiast adres, dołączając 3 fr. 25 w znaczkach, je- żeli sobie życzyście. Jeżeli podanie nieprzyjmuje zapożno, macie prawo do zwrotu znaczków. Podania przyjmują się tylko pi-semnie. — Pisać natychmiast do: Etabs. COUD (serv. 15) 27, Rue des Petites Ecuries, PARIS X-e.

OBECNE JEST UDOWODNIONE!!
ze siedziab wszystkich chorób jest krew. Niema człowieka na ziemi, któryby nie cierpiał, nie cierpił lub nie będzie cierpił. Jedynym powodem chorób jest **zubożenie krwi. Krew zepsuta, nieczysta, jest czystym powodem chorób, — które bardzo często doprowadzają do śmierci. — Syfisy, tryper itd., choroby skórne i egzema, przyszcze, czerwone plamy itd. — pochodzą z zepsutej krwi.** Przyczyny bólów naley zawsze szukać we krwi. I ZEBRA WIEL OZYSZCZAC KREW I USUNĄC NIECZYSTOŚCI, które ja zatrzymują. **JEDYNE WEWNĘTRZNE LE- CZENIE**, czasadnie zastosowane przez lekarza specjaliste wróci Wam zdrowie. — Listowne informacje bezpłatne. Leczenie dyskretnie przez korespondencje. — Przyślij lub pisac:

M^r. Le Docteur Polonais 9, Rue Monge Paris 5ème

Pierze Polskie ZAMBERG
18, Av. Van Pelt, 18 a LENS (P. de C.)
Dostarczamy na całą Francję i Belgję Polskie **PIERZE** po cenie roku. Mieszane po 29 fr. kg. Darte ręcznie po . . . 49 fr. kg. Darte ręcznie białe po . . . 59 fr. kg. Najlepsze pół - puch po . . . 75 fr. kg. Czyste, białe i puch po . . . 150 fr. kg. Na wopy, swar szeroki, 180 po spec. conch. — Uwaga! Wysyłka bezpłatnie próbi na żądanie darmo.

PHARMACIE - CENTRALE
36 - 38, Place Jean Jaures, LENS
Dział polski, kierowany przez polskiego apteka- rza, który może Wam udzielić wszelkich infor- macji o lekarstwach.

Wysyła za zaliczeniem pocztowym.
SPECJALNY DZIAŁ PASÓW
ORTOPEDYCZNYCH PASÓW dla OTYLICH.
Działy te są pod kierow- nictwem specjalistów.
W niedziele otwarte do godz. 1-2-tej.

PIECE westfalskie
najtaniej i najlepiej kupuje się w firmie **Mme R. KNOBLOCHOWA** (Kawiarnia Polska) **97, Rue Thiers, LENS**
(Po wyjściu z dworca, 1-sza ulica na lewo) Płyty na piece — ruszta oraz cegły szamotowe i szamot **ZAWSZE NA SKŁADZIE** Ceny bezkonkurencyjne. Zamówienia można nadsyłać listownie. (38 et.).

BLISKO KONSULATU — NAJSTARSZA KANCELARJA POLSKA (stnieje od 29 lat)
Jerzy LEWIŃSKI **Adwokat Przysięgły** przy b. Petersb. Sądzie Apelac. **Tumacz Przysięgły**
87, avenue WAGRAM, PARIS 17-e.
Métro: TERNES. Telefon: WAGRAM 54-46 od 9-1-tej i od 2-6-tej, w niedziele i święta od 9-12-tej.

Urzędowe tłumaczenia ze wszystkich języków. — Natychmiastowe zatwierdzenie. — Pełnomocnictwa. — Akta Kupna - Sprzedaży. — Formalności do naturalizacji i do ślubu. — Rozwody. — Wypadki (Accidents). — Legalizacje. — Spadki. — Kon- trakty kupna - sprzedaży. — Sprawozdanie dokumentów z Polski i innych państw. Obrona w sądach francuskich i polskich. — Podania, porady ustne i listowne. — Ściganie wierzitelności we Francji z Polski i innych państw.

20 kuracjy Księża HAMON WYLECZAMY przy pomocy roślin
Broszura w języku polskim z wy tłumaczeniem wysyłamy bezpłatnie. **LABORATOIRES de CA- RIS**, 89, Bd. Sebastopol. — W LENS, apteka **RAOULT**, 36, Place Jean Jaures i w **BILLY-MON- TIGNY**, apteka **MARCELLE**.

ROZPOWSZECHNIACIE „GAZETE DLA KOBIET”

AUX FORGES de ST. ELOI
67 — Boulevard Basty — LENS
Zawsze na składzie wielki wybór Niemieckich **PIECÓW KUCHENNYCH** marki „SCHOLTES” i maszyn do prania marki „SANS EGALES”.

Części zapasowe. — Narzędzia OGRODNICZE — TĄCZKI — NARZĘDZIA do BUDOWY, jak piłki, śruby, młotki, gwóźdźki, obcegi itp. — BLACHA ONDULOWANA — Blachy czarne i cynko- we. — Wszelkie narzędzia i przedmioty z ŻELAZA — CYNKU i OŁOWIU.

smiech!...
DZIEKI PROSKOWI POUFRE FERNAND
Nie ma już więcej glist!
Prawdziwy prosek zdrowia, który usuwa w JEDNYM DNIE glisty u dzieci i starszych. **NAJSKUTECZNIEJSZY ŚRODEK PRZECIWO RO- BAKOM! NAJBARDZIEJ DZIAŁAJĄCY ARO- BAKI!**
PRZECZYSZCZAJĄCY!
DO NABYCIA WE WSZYSTKICH APTEKACH. Pudełko: 5 fr. Z braku tegoż, pisać: **PHARMACIE DEGRUGILLIER — Aucheil (P. de C.)** Wysyłka za zaliczka bez podwyższenia ceny.

Travail exécuté par des ouvriers syndiqués
Imprimerie „NARODOWIEC” (M. Kwiatkowski) rue Emile Zola — LENS
(Reg. de Com.: Béthune nr. 21231)
Le Gérant: Léon GARATKA — LENS
Za ogłoszenia Redakcja nie odpowiada.

CHOROBY KRWI MEŁCZYZN I KOBIET.
Szybkie wyleczenie. Natychmiastowy skutek za pomocą nowych metod o potrójnej działalności
We wszystkich wypadkach **TRYPRA, SYFILISU, EGZEMY, wrzodów, krost, upławów, zapaleń macicy, hemoroidów, piegów — wyleczenie gwarantowane.**
Konsultacje codziennie przez lekarzy specjalistów. Ceny bardzo umiarkowane, od godz. 9-tej do 20-tej. W niedziele i święta do południa.
Clinique des Carmes, PARIS — 24 rue des Carmes — PARIS (5).
Ula prowincji, leczenie dyskretnie przez korespondencje. (Wysyłka pocztu lub płatna listonoszowo).

500 FRANKÓW NAGRODY.
otrzyma każda osoba, która zamówi w naszej fir- mie 1 zegarek szwajcarski mgieki kieszonkowy za fra. 29, lub męski zegarek ręczny z fr. 42, lub damski zegar- rek ręczny za fra. 55 i jednocześnie prześle prawidłowe rozwiązanie niżej podanego zadania matematycznego:
Jak nalezy rozwiązać zadanie:
Liczy między 1 a 9 należy rozmieścić w 9 kratkach czwor-boku w ten sposób, ażeby przy siku danu we wszystkich kierunkach (poziomo, pionowo i ukośnie) wszedzie wychodziła suma 15. Porząd- ze rozmieszczenia liczb jest zupełnie obojętny. Suma 15 powinna się powtarzać jak najwięcej razy.

WARUNKI: 1) Rozwiązanie zadania powinno być przesłane wraz z zamówieniem na 1 zegarek. — 2) Wypłata nagró- nie jest zależna od losowania. (Zadanie łatwiejsze), lecz każda osoba, która prześle prawidłowe rozwiązanie otrzymuje nagrodę 500 franków. — 3) Rozwiązania i zamówienia są przyjmowane tylko do dnia 30-go lutego 1938 roku. W dniu 28-go lutego 1938 r. nagrody będą prześle rozsyłane wszystkim osobom, które zadania prawidłowo roz- wiązały. Rozwiązanie będzie ogłoszone w piśmie. Każdy uczestnik otrzyma egzemplarz tego ogłoszenia. — 4) Towar wysyłany przez pocztę za zaliczeniem. Za porto dołącza się fra. 4.50. Osoby, które pismienicie przysyłały z góry, za- perio nie płacą. — 5) Za zegarek ręczny na lat 5. Jeśli się nie podoba przyjmujemy sprawozdanie w ciągu 8 dni i zwracamy pieniadze. Można pisać po polsku. Rozwiązania i zamówienia kierować:
Montres BEMA, 12 rue Helder, PARIS 9. SEIV. A.